

Hartebrugkerk, Leiden // Eucharistieviering zondag 17 september 2023 - 11.15 uur
24^e zondag door het jaar (jaar A)

voorganger: ziekenhuispastor Bertus Wessel
m.m.v. het Hartebrugkoor o.l.v. Ronald Dijkstra
organist: Jan Verschuren

orgelmuziek: Praeludium en fuga G-Dur, BWV 541 - Johann Sebastian Bach

Introitus: *Sirach 36, 18; Psalm 122*

Da pacem, Domine, sustinentibus te, ut prophetae tui fideles invenientur: exaudi preces servi tui, et plebis tuae Israel

Ps. Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

*Geef vrede, Heer, aan wie op U vertrouwen; toon dat uw profeten de waarheid hebben gesproken.
Verhoor de gebeden van uw dienaar en van uw volk Israël.*

Ps. Ik ben verheugd over wat mij gezegd is: naar het huis des Heren zullen wij gaan.

Begroeting

Boeteact en Heer, ontferm U

Broeders en zusters, erkennen wij onze zonden om het heilig mysterie van de Eucharistie waardig te kunnen vieren.

Ik belijd voor de almachtige God en voor u allen, dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd, alle engelen en heiligen en u, broeders en zusters, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven. **Amen.**

Het Hartebrugkoor zingt de vaste gezangen uit de Missa simplex - Rihards Dubra.

Kyrie, eleison *Heer, ontferm u over ons*

Christe, eleison *Christus, ontferm u over ons*

Kyrie, eleison *Heer, ontferm u over ons*

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te.

Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.

Domine Fili unigenite, Iesu Christe. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus.

Tu solus Dominus. Tu solus Altissimus, Iesu Christe. Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen die hij liefheeft.

Wij loven U, wij prijzen en aanbidden U. Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor Uw grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning, God almachtige Vader. Heer, eniggeboren zoon, Jezus Christus.

Heer God, Lam Gods, zoon van de Vader, Gij die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Gij die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed. Gij die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons. Want Gij alleen zijt de heilige, Gij alleen de Heer. Gij alleen de allerhoogste, Jezus Christus, met de Heilige Geest in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Collecta-gebed

Liturgie van het Woord

Eerste lezing: *Jezus Sirach 27, 30 - 28, 7*

Wrok en gramschap zijn iets afschuwelijks, alleen een zondaar blijft ermee lopen. Wie wraak neemt, zal de wraak van de Heer voelen: de Heer zal zijn zonden nooit uit het oog verliezen. Vergeef uw naaste zijn onrecht dan worden, wanneer gij er om bidt, uw eigen zonden kwijtgescholden. Kan een mens, die tegenover een medemens in zijn gramschap volhardt, bij de Heer zijn heil komen zoeken? Kan hij, die onverbiddelijk is voor zijn evenmens, om vergeving bidden voor zijn eigen zonden? Als iemand, die zelf maar een mens is, in zijn wrok volhardt, wie zal dan verzoening bewerken voor zijn zonden? Denk aan het einde en houd op met haten; denk aan de ondergang en de dood en houd u aan de geboden. Denk aan de geboden en koester geen wrok tegen uw naaste. Denk aan het verbond van de Allerhoogste en vergeef uw naaste zijn dwaling.

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Graduale: *Psalm 122, 1.7*

Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus. Fiat pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis.

Hoe blij was ik, toen men mij riep: 'Wij trekken naar Gods huis'. Dat eendracht heerse binnen uw omwalling, in al uw huizen rust.

Tweede lezing: *Romeinen 14, 7-9*

Broeders en zusters. Niemand van ons leeft voor zichzelf alleen, niemand sterft voor zichzelf alleen. Zolang wij leven, leven wij voor de Heer, en sterven wij, dan sterven wij voor de Heer of wij leven of sterven, Hem behoren wij toe. Daarvoor is Christus gestorven en weer levend geworden om Heer te zijn over doden en levenden.

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Alleluia: *Psalm 102, 16*

Alleluia. Timebunt gentes nomen tuum, Domine: et omnes reges terrae gloriam tuam.

Alleluja. De heidenen zullen uw Naam weer duchten, de vorsten der aarde uw heerlijkheid, Heer.

Evangelielezing: *Matteüs 18, 21-35*

De Heer zij met u. – **En met uw geest.**

Lezing uit het heilig evangelie volgens Matteüs – **Lof zij U, Christus.**

In die tijd kwam Petrus naar Jezus toe en sprak: "Heer, als mijn broeder tegen mij misdoet, hoe dikwijls moet ik hem dan vergeven? Tot zevenmaal toe?" Jezus antwoordde hem: "Neen, zeg Ik u, niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventig maal zevenmaal. Daarom gelijkt het Rijk der hemelen op een koning die rekening en verantwoording wilde vragen aan zijn dienaren. Toen hij hiermee begon, bracht men iemand bij hem die tienduizend talenten schuldig was. Daar hij niets had om te betalen, gaf de heer het bevel hem te verkopen met vrouw en kinderen en al wat hij bezat om zo de schuld te vereffenen. Maar de dienaar wierp zich voor hem neer en smeekte: 'Heer, heb geduld met mij en ik zal u alles betalen'. De heer kreeg medelijden met die dienaar, liet hem gaan en schold hem de geleende som kwijt. Maar toen die dienaar buiten kwam, trof hij daar een andere dienaar die hem honderd denariën schuldig was; hij greep hem bij de keel en zei: 'Betaal wat je schuldig bent'. De andere dienaar wierp zich voor hem neer en smeekte: 'Heb geduld met mij en ik zal u betalen'. Maar hij weigerde en liet hem zelfs in de gevangenis zetten, totdat hij zijn schuld betaald zou hebben. Toen nu de overige dienaars zagen wat er gebeurd was, waren zij diep verontwaardigd en gingen hun heer alles vertellen. Daarop liet de heer de dienaar roepen en sprak: 'Jij, lelijke knecht, heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je mij erom gesmeekt hebt. Hadt jij dan ook geen medelijden moeten hebben met je mededienaar, zoals ik met jou medelijden heb gehad?' En in toorn ontstoken, leverde zijn heer hem over aan de beulen, totdat hij zijn hele schuld betaald zou hebben. Zo zal ook mijn hemelse Vader met ieder van u handelen die niet zijn broeder van harte vergiffenis schenkt."

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Homilie

Geloofsbelijdenis – Credo IV

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula.

Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus et sepultus est, et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris.

Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos et mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per prophetas.

Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is. En in één Heer, Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, licht uit licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, en door wie alles geschapen is. Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria, en is mens geworden. Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag, volgens de Schriften. Hij is opgevaren ten hemel: zit aan de rechterhand van de Vader. Hij zal wederkomen in heerlijkheid om te oordelen levenden en doden. En aan zijn rijk komt geen einde. Ik geloof in de heilige Geest, die Heer is en het leven geeft; die voortkomt uit de Vader en de Zoon; die met de Vader en de Zoon tezamen wordt aanbeden en verheerlijkt; die gesproken heeft door de profeten. Ik geloof in de ene, heilige, katholieke en apostolische kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden. Ik verwacht de opstanding van de doden en het leven van het komend rijk. Amen.

Voorbede

Eucharistische liturgie

Bereiding van de gaven

Koormuziek: Tantum ergo - Anton Bruckner

Pr. Gezegend zijt Gij, God, Heer van al wat leeft.

A. Gezegend zijt Gij, God in alle eeuwen.

Pr. Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

A. **Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.**

Gebed over de gaven

Eucharistisch gebed

De Heer zij met u. – **En met uw geest.**

Verheft uw hart. – **Wij zijn met ons hart bij de Heer.**

Brengen wij dank aan de Heer, onze God. – **Hij is onze dankbaarheid waardig.**

(Prefatie II van de zondagen door het jaar) Vg. Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer.

Die met ons onbestendig lot begaan, is vlees geworden, geboren uit de Maagd; die, aan het kruis gestorven, ons gered heeft van de dood die eeuwig duren zou; die, opgestaan voorgoed, ons doet voortleven tot in eeuwigheid.

Daarom, met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe met de woorden:

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Heilig, heilig, heilig de Heer, de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde van Uw heerlijkheid. Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de naam des Heren. Hosanna in den hoge.

(Eucharistisch gebed III-b) Vg. Ja Heer, Gij zijt werkelijk de heilige; heel uw schepping moet U wel prijzen, want door Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer, maakt Gij alles levend en heilig, in de kracht van de heilige Geest. Altijd blijft Gij bezig, U een volk bijeen te brengen uit alle naties en rassen en talen; want van oost en west moet door een zuivere offergave hulde worden gebracht aan uw Naam.

Wij hebben deze gaven dan ook hier gebracht om ze aan U toe te wijden. In alle ootmoed vragen wij U, ze te heiligen door uw Geest, en ze lichaam en bloed te doen worden van Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer, op wiens woord wij deze geheimen vieren.

Want in de nacht dat Hij werd overgeleverd, nam Hij brood en sprak daarover het dankgebed om uw Naam te verheerlijken. Toen brak Hij het brood, gaf het aan zijn leerlingen en zei:

Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt.

Zo nam Hij ook na de maaltijd de beker en sprak een zegenbede om uw Naam te verheerlijken. Hij gaf hem aan zijn leerlingen en zei:

Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe, altijddurende verbond; dit is mijn bloed dat voor u en alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden. Blijft dit doen om Mij te gedenken.

Voorganger: Mysterium fidei.

Allen: Mortem tuam annuntiamus Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood, en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Voorganger: Daarom, Heer, gedenken wij het heilzaam lijden en sterven van uw Zoon, zijn glorievolle verrijzenis, en zijn verheffing aan uw rechterhand; zo staan wij vol verwachting open voor zijn wederkomst en bieden U vol dankbaarheid dit offer aan, zo levend en heilig. Wij vragen U, Heer: zie welwillend neer op het offer van uw Kerk, en wil er uw Zoon in herkennen, door wiens dood Gij ons met U verzoend hebt. Geef dat wij mogen worden verkwikt door het nuttigen van zijn lichaam en bloed. Vervul ons van zijn heilige Geest opdat men ons in Christus zal zien worden tot één lichaam en één geest.

Moge Hij ons maken tot een blijvende offergave voor U: dan zullen wij het erfdeel verkrijgen dat Gij ons beloofd hebt, samen met Maria, de heilige Maagd en Moeder van God; met de heilige Jozef, haar bruidegom, samen met uw apostelen en martelaren, (met de heilige N.) en met allen die in uw heerlijkheid zijn en daar voor ons bidden.

Mogen de vrede in de wereld en het heil van alle mensen toenemen door dit offer van uw Zoon, dat ons in handen is gegeven opdat wij met U worden verzoend. Maak uw volk, onderweg hier op aarde, sterk in liefde en geloof: samen met uw dienaar N., onze paus, en N., onze bisschop, met alle bisschoppen, de geestelijkheid en heel het gelovige volk dat Gij U hebt verworven.

Wij vragen U, welwillend te staan tegenover de wensen van deze gemeenschap die hier bij U is, en waarvan Gij de Vader zijt. Goede God, breng in uw barmhartigheid al uw kinderen van overal bijeen.

Laat onze overleden broeders en zusters, ja, laat allen die U lief waren en die van hier zijn heengegaan, genadig binnen in uw Rijk. Ook wijzelf hopen daar eens te mogen zijn, om met hen samen voor altijd te mogen genieten van uw heerlijkheid, door Christus onze Heer. In Hem schenkt Gij alles wat goed is aan deze wereld.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer, onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Gebed des Heren

Aangespoord door een gebod van de Heer, en door zijn goddelijk woord onderricht, durven wij zeggen: Onze Vader die in de hemel zijt; Uw naam worde geheiligd, Uw rijk kome; Uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood, en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren. En breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwade.

Pater noster qui es in caelis: sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo.

Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredesritus

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: "Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u". Let niet op onze zonden, maar op het geloof van uw Kerk. Vervul uw belofte: geef vrede in uw naam en maak ons één, Gij die leeft in eeuwigheid. – **Amen.**

De vrede des Heren zij altijd met u. – **En met uw geest.**

Wenst elkaar de vrede.

Breken van het brood

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede.

Communie

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.

(Gebed om geestelijke communie) Heer Jezus Christus, wij kunnen u nu niet ontvangen in uw sacramentele aanwezigheid. Wij smeken u om geestelijk in onze ziel en ons hart te komen, opdat wij verrijkt zullen worden door uw Goddelijke Genade. Jezus, kom en leef in ons, geef aan onze ziel een waar en levend geloof, een diep vertrouwen, een oprechte nederigheid, door ons volgens uw Goddelijke Wil te laten leiden. Wij danken u, Heer, voor uw zegeningen en genaden die u ons schenkt door deze geestelijke communie. Amen.

Communio: Psalm 96, 8-9

Tollite hostias, et introite in atria eius: adorate Dominum in aula sancta eius.

Brengt Hem uw offer en treedt in zijn voorhof, gaat Hem aanbidden in heilig gewaad.

Orgelmuziek: Liebster Jesu, wir sind hier, BWV 731 - Johann Sebastian Bach

Koormuziek: Ave Verum - Edward Elgar

Gebed na de communie -

Mededelingen

Slotriten

Zegen

Pr De Heer zij met u.

A En met uw geest.

Pr Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

A Amen.

Wegzending

Pr Gaat nu allen heen in vrede.

A Wij danken God.

Orgelmuziek: Toccata - Théodore Dubois